

Medlemmene i kontrollutvalget i Ibestad kommune
Ordføreren
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig revisor
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
Kommunedirektøren

Deres ref.:
Vår ref.: 25/23/436.5.1/TK

Saksbeh.: Tage Karlsen
E-postadr.: tage@k-sek.no

Telefon: 480 38383
Dato: 12.12.2023

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET I IBESTAD KOMMUNE

Det innkalles til møte i utvalget.

Møtested: Rådhuset, kommunestyresalen
Møtedato: Tirsdag 19.12.2023
Tid: Kl. 9.00 (*merk tidspunktet*)

./.. Vedlagt følger sakliste og saksdokumenter.

Før saksbehandlingen gjennomfører K-Sekretariatet en innføring-/opplæringsdel. Denne tar erfaringsmessig rundt to timer. Ordføreren og kommunedirektøren er velkommen til å være med på denne delen. Det gjelder også kontrollutvalgets varamedlemmer.

Av hensyn til innkalling av varamedlemmer ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet i god tid før møtet.

Som gyldig forfall regnes tjenestereiser, spesielle arbeidsforhold, sykdom og vektige velferdsgrunner.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jfr. kommunelovens § 11-5. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Kopi: varamedlemmer (NB! møter kun ved særskilt innkalling)

Postadresse:	Hovedkontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:
K-Sekretariatet IKS Postboks 6600 9296 TROMSØ www.k-sek.no	Fylkeshuset TROMSØ Tlf. 77 78 80 43 Org.nr. 988 064 920	Postmottak 9479 HARSTAD Tlf. 77 02 61 66	Ringv. 1 9300 FINNSNES Tlf. 91 35 19 94	Rådhuset 8305 SVOLVÆR Tlf. 95 10 90 02	Fylkeshuset 8048 BODØ Tlf. 91 36 09 38

SAKLISTE

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune
Møtedato: 21.12.2023
Tid: kl. 9.00
Møtested: Rådhuset, kommunestyresalen

Saknr	Tittel
13/23	Orienteringer
14/23	Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetsvurdering
15/23	Vurdering av uavhengighet - oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer – Ibestad kommune
16/23	Rapportering fra revisor –planleggingsfasen - revisjonsstrategi 2023 – Ibestad kommune
17/23	KomRev NORDs engasjementsbrev – Ibestad kommune
18/23	Kontrollutvalgets årsplan for 2024
19/23	Tilsyn med hjemmeundervisning
20/23	Overordnet prosjektskisse forvaltningsrevisjonsprosjekt «Tilpasset opplæring og spesialundervisning»
22/23	Undersøkelse rundt rammeavtaler
23/23	Invitasjon til å tegne medlemskap i Forum for Kontroll og Tilsyn
24/23	Eventuelt

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 13/2023	Møtedato: 21.12.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

ORIENTERINGER

Innstilling til vedtak:

Saken tas til orientering.

Saken gjelder:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 3.10.2023

Vedlegg til saken:

protokoll fra kontrollutvalgets møte 3.10.2023

Saksutredning

Det vises til vedlegget.

Harstad, 12.12.2023

Tage Karlsen
seniorrådgiver

IBESTAD KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Rådhuset, kommunestyresalen
Møtedato: 3.10.2023
Varighet: 11.00 – 11.40

Møteleder: Dag Indresand

Sekretær: Tage Karlsen

Faste medlemmer

1. Dag Indresand, leder
2. Stig Bruvoll (nestleder)
3. Rune Bertheussen
4. May-Lis Engebraaten
5. Mona Kristiansen

Varamedlemmer

Fra utvalget møte:

Dag Indresand
Stig Bruvoll
Rune Bertheussen
May-Lis Engebraaten
Mona Kristiansen

Meldt forfall:

Rune Bertheussen

Fra den politiske ledelse møte:

Fra administrasjonen møte:

Fra KomRev NORD IKS møte:

forvaltningsrevisor Sandra Fredriksen

Fra K-Sekretariatet IKS møte:

Seniorrådgiver Tage Karlsen

Øvrige:

Merknader til innkalling og sakliste:

Valgt til å underskrive protokollen:

Dag Indresand og Stig Bruvoll

Behandlede saker:

Saknr.	Tittel
--------	--------

8/23	Orienteringer
9/23	Bestilling forvaltningsrevisjon grunnskolen
10/23	Forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet i hjemmetjenester»
11/23	Budsjettramme for kontroll og tilsyn
12/23	Eventuelt

Sak 8/23

ORIENTERINGER

Saken gjelder:

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte 12.5.2023
2. Møteprotokoll Representantskapsmøte K-Sekretariatet IKS

3. Varaliste – kontrollutvalget
4. Digital utsendelse av møtedokumenter

Innstilling:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Sak 9/23

BESTILLING FORVALTNINGSREVISJON GRUNNSKOLEN

Innstilling:

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot tilpasset opplæring og spesialundervisning i Ibestad kommune.
2. Bestillingen oversendes til KomRev NORD med anmodning om utarbeidelse av overordnet projektskisse til behandling i kontrollutvalget.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot tilpasset opplæring og spesialundervisning i Ibestad kommune.
2. Bestillingen oversendes til KomRev NORD med anmodning om utarbeidelse av overordnet projektskisse til behandling i kontrollutvalget.

(utskrift av møtprotokollen oversendt til KomRev NORD 3.10.2023)

Sak 10/23

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT «KVALITET I HJEMMETJENESTER»

Innstilling:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kvalitet i hjemmetjenester», KomRev NORD, 29.6.2023 til orientering.
2. Saken oversendes til kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:
 1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kvalitet i hjemmetjenester», KomRev NORD, 29.6.2023 til orientering.
 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å følge opp revisors anbefalinger i rapportens kapittel 8.
 3. Kommunedirektøren rapporterer av eget tiltak om oppfølging av dette vedtakets pkt. 2 innen 1.3.2024.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kvalitet i hjemmetjenester», KomRev NORD, 29.6.2023 til orientering.
2. Saken oversendes til kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:
 1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kvalitet i hjemmetjenester», KomRev NORD, 29.6.2023 til orientering.
 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å følge opp revisors anbefalinger i rapportens kapittel 8.
 3. Kommunedirektøren rapporterer av eget tiltak om oppfølging av dette vedtakets pkt. 2 innen 1.3.2024.

(utskrift av møtprotokollen oversendt til ordføreren, med kopi til kommunedirektøren, 3.10.2023)

Sak 11/23

BUDSJETTRAMME FOR KONTROLL OG TILSYN

Innstilling:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2024 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr. 676 000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapetets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.
3. Kontrollutvalget viser til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2, samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2024 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr. 676 000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapetets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.
3. Kontrollutvalget viser til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2, samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, for behandling av

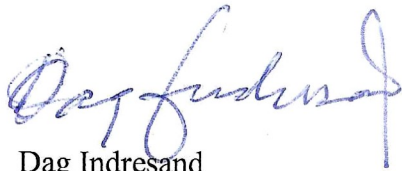
kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.

(utskrift av møtprotokollen oversendt til kommunedirektøren 3.10.2023)

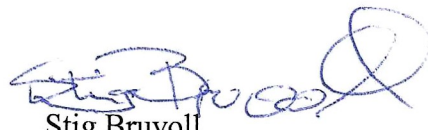
Sak 12/23
EVENTUELT

Ingen saker meldt

Hamnvik, 3.10.2023

Dag Indresand
leder

Stig Bruvoll
medlem

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 14/2023	Møtedato: 21.12.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

OPPDRAKSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHETSVURDERING – IBESTAD KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisors uavhengighetsvurdering til orientering.

Saken gjelder:

Behandling av uavhengighetsvurdering fra oppdragsansvarlig revisor i KomRev NORD

Vedlegg til saken:

Uavhengighetsvurdering av 12.9.2023 fra oppdragsansvarlig revisor Inge Johannessen

Saksutredning:

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10 fremgår følgende:

Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.

Vedlagt uavhengighetserklæring gjelder oppdragsansvarlig revisor i KomRev NORD.

Etter kommunelovens § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel.

Det er gitt nærmere bestemmelser om dette i forskrift om kontrollutvalget og revisjon §§ 16-18. Det må etter bestemmelsene ikke foreligge særegne forhold, eller forekomme at revisor har en slik tilknytning til oppdraget, dets ansatte eller tillitsmenn, som gjør at revisors uavhengighet og objektivitet svekkes.

Revisor skal til enhver tid vurdere sin uavhengighet, men det er i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19, 2.ledd bestemt at revisor også skal avgi en egenerklæring om sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det sies her:

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Uavhengighet og objektivitet er grunnleggende for at revisor skal kunne utøve sin funksjon. Revisor må derfor selv identifisere forhold som kan medføre en risiko i forhold til uavhengighet og objektivitet. Dersom det oppstår tilfeller der det stilles spørsmål knyttet til uavhengigheten, skal den oppdragsansvarlige revisoren gi melding om dette til kontrollutvalget. I slike tilfeller vil det være rimelig at revisor avgir en ny egenvurdering.

Selv om kravet bare gjelder den oppdragsansvarlige revisoren, antas det at samtlige revisorer på oppdraget gir en tilsvarende vurdering til den oppdragsansvarlige revisoren i forhold til den enkelte sitt tildelte arbeidsområde. Forholdet forutsettes å bli dekket av revisors internkontroll.

Vedlagt følger oppdragsansvarlig revisor Inge Johannessens vurdering av egen uavhengighet. Uavhengighetserklæringen viser hvilke vurderinger som skal gjøres, og hennes vurderinger i forhold til de enkelte punktene.

Sekretariatet finner ikke noe i vedlagte vurdering som tilsier at oppdragsansvarlig revisor ikke skal være i stand til å utføre revisjonsarbeidet på en objektiv og forsvarlig måte.

Harstad, 21.11.2023

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Til
Kontrollutvalget i Ibestad kommune

Deres ref: Vår ref: Saksbehandler: Telefon: Dato:
 135 Inge Johannessen 77 04 14 05 12.09.2023
 ijo@komrevnord.no

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet for Ibestad kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

KomRev NORD IKS har et kvalitetsstyringssystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetsstyring i revisjonsforetak (ISQM 1). Som en del av vår kvalitetsstyring vurderer vi risikoen for manglende etterlevelse av uavhengighetsreglene og andre relevante etiske krav. Risikovurderingen er grunnlag for utforming av retningslinjer og rutiner for å håndtere slike risikoer. Som en del av kvalitetsstyringssystemet innhenter vi årlig en dokumentert bekreftelse på etterlevelse av uavhengighetskrav fra alle ansatte og annet personale.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egen vurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Ibestad kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Ibestad kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Ibestad kommune.

Harstad 12. september 2023

KomRev NORD IKS

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig revisor

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 15/2023	Møtedato: 21.12.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

VURDERING AV UAVHENGIGHET – OPPDRAGSANSVARLIGE FORVALTNINGSREVISORER – IBESTAD KOMMUNE

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleivens og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Viks vurdering av egen uavhengighet til orientering.

Saken gjelder:

Behandling av uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD.

Vedlegg til saken:

1. Uavhengighetserklæring av 15.8.2023 fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleiven
2. Uavhengighetserklæring av 15.8.2023 fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Vik

Saksutredning:

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10 fremgår følgende:

Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.

Vedlagte uavhengighetserklæringer gjelder oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD. Fra og med 1. august d.å. blir forvaltningsrevisjonsteamet i KomRev NORD ledet av to oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer, Margrete Mjølhus Kleiven og Knut Teppan Vik. I e-post av 15.8.22 fra KomRev NORD opplyses at for hver bestilling fra kontrollutvalgene vil en av de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorene ta på seg oppdragsansvaret, og at fordelingen blir gjort i forbindelse med de konkrete bestillingene.

Etter kommunelovens § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha god vandel.

Det er gitt nærmere bestemmelser om dette i forskrift om kontrollutvalget og revisjon §§ 16-18. Det må etter bestemmelsene ikke foreligge særegne forhold, eller forekomme at revisor har en slik tilknytning til oppdraget, dets ansatte eller tillitsmenn, som gjør at revisors uavhengighet og objektivitet svekkes.

Revisor skal til enhver tid vurdere sin uavhengighet, men det er i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19, 2.ledd bestemt at revisor også skal avgi en egenerklæring om sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det sies her:

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Uavhengighet og objektivitet er grunnleggende for at revisor skal kunne utøve sin funksjon. Revisor må derfor selv identifisere forhold som kan medføre en risiko i forhold til uavhengighet og objektivitet. Dersom det oppstår tilfeller der det stilles spørsmål knyttet til uavhengigheten, skal den oppdragsansvarlige revisoren gi melding om dette til kontrollutvalget. I slike tilfeller vil det være rimelig at revisor avgir en ny egenvurdering.

Selv om kravet bare gjelder den oppdragsansvarlige revisoren, antas det at samtlige revisorer på oppdraget gir en tilsvarende vurdering til den oppdragsansvarlige revisoren i forhold til den enkelte sitt tildelte arbeidsområde. Forholdet forutsettes å bli dekket av revisors internkontroll.

Vedlagt følger oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleiven og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Viks sine vurderinger av egen uavhengighet. Uavhengighetserklæringene viser hvilke vurderinger som skal gjøres, og hennes/hans vurderinger i forhold til de enkelte punktene.

Etter K-Sekretariatets syn er det ikke noe i vedlagte vurdering som tilsier at Margrete Mjølhus Kleiven og Knut Teppan Vik ikke skal være i stand til å utføre revisjonsarbeidet overfor Tjeldsund kommune på en objektiv og forsvarlig måte.

Harstad, 21.12.2023

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Til
Kontrollutvalget i Ibestad kommune

Deres ref: **Vår ref:** **Saksbehandler:** **Telefon:** **Dato:**
Margrete Mjølhus Kleiven 77 60 05 03 15.8.2023
mmk@komrevnord.no 901 38 721

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet overfor Ibestad kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

KomRev NORD IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenrevisjon
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor lbestad kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor lbestad kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for lbestad kommune.

Tromsø, 15.8.2023

Margrete Mjølhus Kleiven

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
KomRev NORD IKS

Til kontrollutvalget i Ibestad kommune

Deres ref: **Vår ref:** **Saksbehandler:** **Telefon:** **Dato:**
Knut Teppan Vik 77 60 05 25 15.8.2023
ktv@komrevnord.no 988 19 114

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet overfor Ibestad kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

KomRev NORD IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor lbestad kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor lbestad kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for lbestad kommune.

Tromsø, 15.8.2023

Knut Teppan Vik

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
KomRev NORD IKS

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 16/2023	Møtedato: .12.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	------------------------------	---------------------------------------

RAPPORTERING FRA REVISOR – PLANLEGGINGSFASEN - REVISJONSSTRATEGI 2023 – IBESTAD KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saken gjelder:

Kontrollutvalgets plikt til å påse at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg:
- B: Utrykte vedlegg:
 - Veileder vedrørende kontrollutvalgets påseeransvar overfor regnskapsrevisor

Saksutredning:

1. BAKGRUNNEN FOR SAKEN OG KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir «revidert på en betryggende måte», jf. kommunelovens § 23-2 bokstav a. I kontrollutvalgskonferensens § 3 (Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon) sies det bl.a. at:

- Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at
- a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
 - b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjoner og avtaler med revisor

2. REVISORS ANSVAR OG OPPGAVER

Revisors ansvar og oppgaver er beskrevet i lovens § 24-2, hvor revisor bl.a. ansvar for å «planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk».

Revisjonsstrategien vil være det styrende dokument for revisjonsarbeidet. Den inneholder revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og trekker hovedlinjene for hvordan revisjonen skal gjennomføres i løpet av revisjonsåret.

Det er i loven vist til «god kommunal revisjonsskikk», som er en rettslig standard. Dette innebærer at loven selv ikke definerer innholdet i begrepet, men at det er dynamisk og tilpasses endringene i samfunnet til enhver tid.

I arbeidet med å gi standarden *god kommunal revisjonsskikk* et nærmere innhold er det utarbeidet internasjonale revisjonsstandarder (ISA-ene). Disse har noen tilleggsvurderinger som er spesifikke for utførelse av revisjon i offentlig sektor.

Etter ISA 300 – *Planlegging av revisjon av et regnskap* skal revisor utarbeide en overordnet revisjonsstrategi. Denne skal beskrive revisjonens omfang og angrepsmåte, tidspunkt og styring av oppdraget.

Utover revisjonsstrategien utarbeider revisor en mer detaljert plan for å håndtere de forskjellige forholdene som er identifisert i revisjonsstrategien. Den overordede revisjonsstrategien og revisjonsplanen oppdateres og endres ved behov etter hvert som revisjonen utføres.

Kommunens internkontroll (egenkontroll) er sentralt ved revisors planlegging av oppdraget. I ISA 315 – *Identifisering og vurdering av risikoene for vesentlig feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser* – stilles det blant annet krav til revisor for hvordan revisor skal innhente og vurdere bevis i risikoarbeidet. ISA 315 er revidert og er gjort gjeldende fra regnskapsåret 2022.

Den reviderte standarden har tydeligere krav til at revisor må dokumentere sin forståelse av enheten, regnskapsreglene og enhetens interne kontroll. Det vil si at revisor må dokumentere forståelse av hver komponent av enhetens interne kontroll, virksomhetens størrelse og kompleksitet m.v., Hvorvidt revisor ser det som aktuelt å teste kontroller har fortsatt betydning for hvor omfattende og detaljert forståelse revisor må dokumentere.

3. REVISORS RAPPORTERING – KONTROLLUTVALGETS «PÅSE-ANSVAR» OVERFOR REGNSKAPSREVISOR

Revisors fremleggelse av sin revisjonsstrategi er et sentralt bidrag til at kontrollutvalget kan utføre sin oppgave med å påse at regnskapet blir revidert på en betryggende måte.

I veilederen for kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor, utarbeidet av Forum for Kontroll og Tilsyn har i 2019, presenteres påse-ansvaret i tre faser. Å «holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet» er den ene fasen. Rapporteringen fra revisor i innværende møte gjelder planleggingsfasen. I veilederen er følgende beskrevet som gjelder denne fasen:

Orientering om planleggingsfasen

Kontrollutvalget kan be om at revisor orienterer om revisjonsplanen med revisjonsstrategi og risiko- og vesentlighetsvurderinger. Orienteringen bør være skriftlig og minst beskrive:

- a. hvordan revisor fastsetter vesentlighetsnivå og de ressurser (bemanning og kvalifikasjoner) som skal brukes i gjennomføringen av revisjonen*
- b. hvilken struktur revisor i sin revisjonstilnærming har på kommuneorganisasjonen*
- c. vesentlige regnskapsprinsipp og de viktigste områdene der revisor gjør skønnsmessige vurderinger. Revisor bør også orientere om status for sin oppfølging av fjorårets revisjon*

Veilederen antas å være kjent for kontrollutvalget.

Revisor vil i møtet redegjøre for revisjonsstrategien. Tidligere praksis har vært at revisor presenterer strategien muntlig i møtet med en powerpointpresentasjon. Sekretariatet legger til grunn at presentasjonen gjøres tilgjengelig for kontrollutvalget/sekretariatet.

En relevant opplysning i denne saken er at KomRev NORD er medlem av Norges kommunerevisorforbund (NKRF). I regi av NKRF er det etablert en kvalitetskontrollordning som skal sikre at medlemmene reviderer i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Harstad, 21.11.2023

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 17/2023	Møtedato: 21.12.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

KOMREV NORDS ENGASJEMENTSBREV – IBESTAD KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget gir sin tilslutning til engasjementsbrev av 12.10.2023 fra KomRev NORD med de merknader og presiseringer som fremkommer i dette saksfremlegg.

Saken gjelder:

Engasjementsbrev

Vedlegg til saken:

Brev av 12.10.2023 fra KomRev NORD

Saksutredning:

1. BAKGRUNN FOR SAKEN

Kommunen skal være gjenstand for revisjon. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at revisor utfører sitt oppdrag på en betryggende måte, se kommunelovens § 23-2, 1. ledd, bokstav a. Dette er også kalt kontrollutvalget påseansvar overfor revisor.

Lovens krav er at revisjonen skal skje på en «betryggende måte». Med dette menes at revisjonen skjer i henhold til lov, forskrifter og revisjonsstandarder, som alle setter krav til hvordan revisor skal utføre sine oppgaver. I tillegg kommer det å påse at eventuelle forhold nevnt i revisors engasjementsbrev følges opp.

Formålet med et engasjementsbrev er å klargjøre vilkårene for oppdraget og kommunisere dette til kommunen. Engasjementsbrevet kan ikke innsnevre revisjonens pålagte oppgaver i forhold til lov, forskrift og standarder, men det kan avtales tilleggsoppgaver og gis nærmere informasjon om oppgavene, avtale hvordan det skal rapporteres, m.m. Brevet vil fungere som en avtale og vil bidra til å sikre en felles forståelse for arbeidsoppgaver og ansvarsdeling mellom kommunen og revisor. Avtalen kan gå ut over de forhold som er løst i regelverk og standarder. I engasjementsbrevet er det bl.a. et naturlig sted å ta opp og beskrive hvordan kommunikasjonen med revisjonen skal foregå, enten det er ved muntlige presentasjoner i kontrollutvalgets møter, rapporter eller brev til kontrollutvalget.

I kommunal sektor vil valgperioden være et naturlig intervall for utsendelse av engasjementsbrev dersom det ikke skjer endringer eller utskiftinger i perioden.

Etter revisjonsstandarden ISA 210 punkt 10 skal revisor avgi et engasjementsbrev, som minimum skal omtale:

- Målet med og omfanget av revisjonen av regnskapet
- Revisors oppgaver og plikter
- Ledelsens ansvar
- Identifisering av det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering for utarbeidelsen av regnskapet
- Henvisning til den forventede formen på og innholdet i eventuelle uttalelser som skal avgis av revisor, og
- En erklæring om at det kan foreligge omstendigheter hvor en uttalelse kan avvike fra forventet form og innhold.

Engasjementsbrevet for revisjon av kommuner sendes kontrollutvalget. Dette er i tråd med anbefaling fra FKT¹ og NKRF².

2. UTFØRELSE AV KONTROLLUTVALGETS PÅSE-ANSVAR

Engasjementsbrevet er en del av kontrollutvalgets påseansvar overfor revisor. Utvalget har i tidligere møte fått utdelt Forum for Kontroll og Tilsyns veileder for kontrollutvalgets påseansvar overfor regnskapsrevisor. I veilederen presenteres forhold og momenter som kontrollutvalget kan vurdere i forbindelse med påse-ansvaret. Veilederen presenterer påse-ansvaret i tre faser:

Engasjementsbrevet er en del av den siste fasen, men innholdet i engasjementsbrevet er relatert til flere faser i ivaretagelsen av påseansvaret overfor regnskapsrevisor.

3. ENGASJEMENTSBREV FRA KOMREV NORD

Kommunens valgte revisor er KomRev Nord IKS og vedlagt ligger engasjementsbrev datert 12.10.2023 fra KomRev NORD IKS.

4. SEKRETARIATETS VURDERING AV ENGASJEMENTSBREVET

Sekretariatet har i tillegg til FKTs veileder for kontrollutvalgets påse-ansvar, sett nærmere på anbefalinger som NKRF har gitt i informasjonsskriv 5/2023 sendt NKRFs medlemmer.

Sekretariatet har gjennomgått engasjementsbrevet og finner grunn til å kommentere og presisere noen av punktene som nevnes.

Kommentarene knytter seg til **engasjementsbrevets punkt 5 «Rapportering og dialog»**.

Rapportering fra forvaltningsrevisor.

Innledningsvis i punkt 5 i tredje avsnitt på side 5, sies det:

Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.

Det har vært praksis at revisor - underveis i revisjonsarbeidet - orienterer kontrollutvalget skriftlig i form av et notat om status i prosjektarbeidet, eller dersom prosjektarbeidet er forsinket, eller at det er andre forhold som tilsier justeringer i prosjektet. Dette skjer ofte etter dialog med oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor.

Sekretariatet legger til grunn at praksisen fortsetter.

Rapportering fra regnskapsrevisor

Formen for rapportering

Følgende er beskrevet i punktets fjerde avsnitt:

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi
2. Oppsummering av årets revisjon
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

Punktene 3, 4 og 5 vil etter loven skje i form av **skriftlige rapporteringer** til utvalget.

Punkt 1 og 2 vil normalt skje muntlig, med tilhørende presentasjoner for kontrollutvalget. Revisors presentasjoner i kontrollutvalgets møter vil være en del av saksdokumenter til møtene og det **forutsettes at presentasjonene sendes uoppfordret** til sekretariatet i forkant av møtet.

Rapportering fra interimfasen.

Rapportering fra revisor i «interimfasen» mangler i oversikten fra revisor. Interimfasen er perioden mellom inngangen til nytt revisjonsår og avslutning av revisjonen. Rapportering fra interimfasen har tidligere vært praktisert i flere kommuner. **Sekretariatet legger til grunn at denne rapporteringen fortsatt ivaretas når det finnes formålstjenlig og at presentasjoner sendes kontrollutvalget/sekretariatet.**

Forenklet etterlevelseskontroll – risiko- og vesentlighetsvurdering

Bestemmelsen om forenklet etterlevelseskontroll fremgår av kommunelovens § 24-9. Det fremgår her at revisor skal basere sin kontroll på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Denne rapporteringen mangler i revisors oversikt og **vi legger til grunn at slik rapportering vil skje.** Rapporteringen kan være muntlig, men skal minimum være ledsaget av en **presentasjon som viser revisors vurderinger. Også denne presentasjonen oversendes sekretariatet.** Sekretariatet vil fremholde at revisor i praksis har gjennomført slik rapportering. Men den bør også fremkomme i engasjementsbrevet.

Kopi av vesentlig korrespondanse

I punktet som omhandler rapportering og dialog er det ikke presisert at kontrollutvalget sendes kopi av vesentlig korrespondanse med administrasjonen vedrørende intern kontroll, regnskap eller annet. **Sekretariatet legger til grunn at vesentlig korrespondanse sendes i kopi til kontrollutvalget.**

Fremmøte via Teams, eller lignende

Revisor har en alminnelig *møterett* i kontrollutvalgets møter, men ikke noen alminnelig *møteplikt*. **Det forutsettes imidlertid som den klare hovedregel at revisor møter i saker som rapporteres fra revisjonen.**

Kontrollutvalgets møter gjennomføres som hovedregel ved fysisk fremmøte. Revisorene sitter imidlertid spredt og med lange reiseavstander. Det vil i enkelte tilfeller kunne fremstå (uforholdsmessig) ressurskrevende for revisor å møte fysisk, særlig dersom saken er mindre og kurant. Det kan også foreligge møtekollisjon, eller annet, som gjør det byrdefullt for revisor å kunne møte fysisk på den fastsatte møtedatoen. Sekretariatet legger til grunn at revisor i slike tilfeller *kan* møte via Teams, eller lignende, **men dette må avtales med sekretariatet i forkant.**

5. Oppsummering og forslag til vedtak:

Det kan tenkes at ovennevnte merknader er ivaretatt av revisor uten at det uttrykkelig er nevnt i brevet. Imidlertid finner sekretariatet grunn for å presisere hvilke forventninger kontrollutvalget har til oppdraget slik at kontrollutvalget og revisor har felles forståelse.

I forslag til innstilling til vedtak foreslås at kontrollutvalget gir sin tilslutning til vilkårene i engasjementsbrevet, men med de presiseringer som fremkommer i dette saksfremlegget.

Harstad, 22.11.2023

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Til kontrollutvalget i Ibestad kommune

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Telefon:	Dato:
	137	Inge Johannessen ij@komrevnord.no	77 04 14 05	12.10.2023

ENGASJEMENTSBREV – IBESTAD KOMMUNE

1. Innledning

KomRev NORD IKS har siden 01.07.2015 levert revisjonstjenester til Ibestad kommune. Revisjonen består av regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov og andre uttalelser og kontrollhandlinger, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet.

Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget, slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

De økonomiske forhold mellom revisjonen og kontrollutvalget som oppdragsgiver er behandlet i en egen avtale.¹

2. Revisjonen – formål og innhold

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov, jf. kommuneloven § 24-2. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av NKRF – kontroll og revisjon i kommunene er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget i samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.

Ledelsenes ansvar

I henhold til kommuneloven er kommunedirektøren ansvarlig for at kommunens interne kontroll sikrer at lover og forskrifter følges, herunder at økonomiforvaltningen er ordnet på en betryggende måte. Det er også kommunedirektørens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. og god kommunal regnskapsskikk.

¹ Det er inngått avtale om revisjonstjenester mellom Ibestad kommune og KomRev NORD IKS. Ibestad kommune er eier av KomRev NORD IKS

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller mv. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste ansvaret for å kontrollere den kommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå løpende kontroll med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskap blir forsvarlig revidert. Videre skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper (eierskapskontroll).

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, kommuneloven § 23-3.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide planer som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Planene skal baseres på en risikovurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper og av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller basert på plan vedtatt av kommunestyret.

Innenfor forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er det NKRF som er det standardsettende organ. Grunnlaget og bakgrunnen for den enkelte forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll vil være beskrevet ved planlegging og rapportering av hvert oppdrag, slik at denne oppgaven ikke blir beskrevet ytterligere i dette brevet. Se for øvrig nærmere om rapportering under eget avsnitt.

Oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD IKS er Margrete Mjøhus Kleiven og Knut Teppan Vik.

Regnskapsrevisjon

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave å kontrollere om årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon og å avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om at revisor har betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon og at det er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Vi kontrollerer om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever, og om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Vi ser også etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om

vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene er dekkende beskrevet i årsberetningen.

Årsregnskapet, herunder konsolidert årsregnskap, skal iht. kommuneloven § 14-6 være avlagt av kommunedirektøren innen 22. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars.

Videre er det vår oppgave å se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll.

Generelt vil en effektiv intern kontroll redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid påvirkes av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

I samsvar med kommuneloven § 24-9 er det vår oppgave å se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Kontrollen skal i utgangspunktet gjennomføres med begrensede ressurser og baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering som legges fram for kontrollutvalget. Resultatet av kontrollen rapporteres i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget som avgis senest 30. juni.

Kontrollen utføres i samsvar med standarden RSK 301 «Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå moderat sikkerhet i uttalelsen om etterlevelse på det området som velges for kontroll.

Moderat sikkert innebærer en lavere sikkerhet enn betryggende sikkerhet, men skal gi brukerne en klart økt tillit til informasjonen eller forholdet som er kontrollert. Vi gjennomfører handlinger som forespørsler, inspeksjon av dokumenter og analytiske handlinger for å oppnå moderat sikkerhet. I uttalelsen gir vi uttrykk for om vi har blitt oppmerksomme på forhold som gir grunn til å tro at økonomiforvaltningen på det aktuelle området ikke følger sentrale bestemmelser og vedtak.

Misligheter

Revisor bidrar gjennom revisjonen til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal revisor straks melde fra om det til kontrollutvalget i nummerert brev, dette fremkommer i kommuneloven § 24-7.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende nytt brev til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av brevet til kommunedirektøren.

Andre bekreftelser enn revisjonsberetningen som inngår i oppdraget

Vi vil avgi følgende revisorbekreftelser mv. i samsvar med lov og god kommunal revisjonsskikk:

- Underskrift på kontrolloppstilling over bokførte og innberettede beløp (skatteforvaltningsforskriften § 7-2-11).
- Kompensasjonsmelding for merverdiavgift
- Bekreftelser på prosjektregnskap o.l. i henhold til ISA 805
- Uttalelse om kommunens dokumentasjon for låneopptak, jf. kommuneloven § 14-14
- Kommunens rapportering av antall personer med psykisk utviklingshemming
- Refusjonskrav for utgifter til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester
- Andre revisjonsbekreftelser etter forespørsel fra kommunen

Oppdragsansvarlig revisor og kontaktrevisor

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Inge Johannessen, og kontaktrevisor er Beathe K. Holtborg.

Eventuelt skifte av oppdragsansvarlig revisor og kontaktrevisor vil bli varslet skriftlig til kontrollutvalget.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Dette følger av kommunelovens § 24-2 femte ledd. Det er gjort unntak fra taushetsplikten for rapportering av mulige straffbare handlinger, herunder ivaretagelse av rapporteringsplikt etter hvitvaskingsloven. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

Våre leverandører av IKT-tjenester og -programvare får tilgang til fortrolig informasjon når det er nødvendig i forbindelse med drift av og endringer i våre informasjonssystemer. Vi har ansvar for å ha et forsvarlig system for informasjonssikring. Dette omfatter også våre leverandører av IKT-tjenester.

4. Personvern

For å gjennomføre revisjonen og andre oppdrag under dette engasjementsbrevet, vil vi behandle personopplysninger slik det er beskrevet i vår personvernerklæring. Personvernerklæringen er tilgjengelig på vår hjemmeside. Vi er behandlingsansvarlig etter personvernreglene for de personopplysningene vi behandler i forbindelse med oppdraget og vi inngår derfor ikke en databehandleravtale.

5. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det.

Revisjonen utarbeider oppstartsbrev årlig i forbindelse med oppstart av regnskapsrevisjonen og ved oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjektet og eierskapskontrollen. Oppstartbrevene sendes administrasjonen.

Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi
2. Oppsummering av årets revisjon og revisjonsresultater
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse

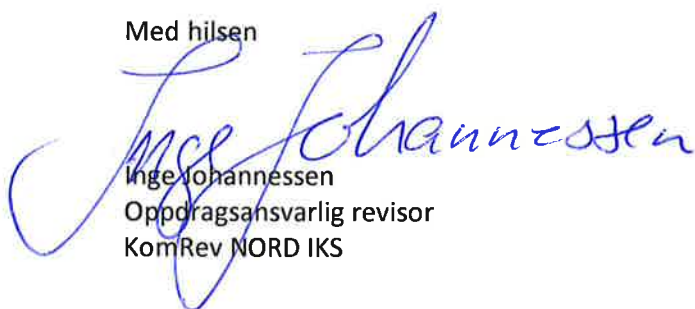
I forbindelse med gjennomføring av våre oppdrag vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om vi er gitt all informasjon som er nødvendig for oppdraget og om fullstendigheten og riktigheten av det forholdet som kontrolleres. Dette gjelder i alle tilfeller:

- I forbindelse med avslutningen av revisjonen av årsregnskapet. Denne uttalelsen inneholder også skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv.
- I forbindelse med avslutningen av forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen.

6. Avslutning

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig revisor
KomRev NORD IKS

Kopi: Ordfører i Ibestad kommune
Kommunedirektør i Ibestad kommune

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 18/2023	Møtedato: 21.12.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN FOR 2024

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalgets årsplan for 2024 vedtas i samsvar med de synspunkter som er fremsatt og har fått tilslutning under behandlingen i kontrollutvalget.

Vedlegg:

Forslag til årsplan for 2024

Saksutredning:

Det anses å være hensiktsmessig at kontrollutvalget utarbeider en virksomhetsplan for 2024. Foruten de konkrete oppgaver som er pålagt kontrollutvalget gjennom kommunelovens kapittel 23 med tilhørende forskrift, har kontrollutvalget frihet til å bestemme hvilke saker det anser som viktige. Kontrollutvalget bør innta en bevisst holdning med hensyn til på hvilken måte det best kan ivareta sin funksjon som kommunestyrets kontrollorgan.

Møtedatoer for 2024 bør fastsettes. Forslag til møtedatoer for siste halvår er inntatt i årsplanen.

Harstad, 22.11.2023

Tage Karlsen
seniorrådgiver

KONTROLLUTVALGET I IBESTAD KOMMUNE

ÅRSPLAN 2024

I. MØTE OG ARBEIDSPLAN

1.1. Møteplan

Møteplanen er vedtatt i sak 18/24. Møtestart kl. 9. Kontrollutvalgsleder kan endre møtedato og starttidspunkt for enkeltstående møter ved behov.

13. februar
21. mai
1. oktober
26. november

Møter utover dette vil bli avholdt etter behov.

2. Kontrollobjekter og planer

2.1. Oversikt over regnskaper tillagt kontrollutvalgets regnskapsrevisjon.

Følgende regnskaper skal fremlegges til behandling i kontrollutvalget:

Ibestad kommune

2.2. Oversikt over organer underlagt kontrollutvalgets forvaltningsrevisjon.

Ibestad kommune

2.3. plan for forvaltningsrevisjon

Ibestad kommunes avtale med eierforhold til KomRev NORD medfører ressurser til gjennomføring av og eierskapskontroll.

Revidert plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2020-2024 ble behandlet av kommunestyret 8.10.2020 (sak 35/20). Følgende vedtak ble fattet:

1. Kommunestyret vedtar følgende plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 til 2024 i prioritert rekkefølge:

1. Hjemmetjenesten – overgang fra institusjonsbaserte til hjemmebaserte tjenester.
2. Oppvekst – skole.
3. Oppfølging av politiske vedtak.
4. Plan og næring – Lovpålagte oppgaver m.v.

Det legges til grunn at planen gjelder inntil ny plan er vedtatt.

1.4. Plan for eierskapskontroll

Plan for eierskapskontroll er vedtatt av kommunestyret.

- 2. Kommunestyret vedtar følgende plan for eierskapskontroll for perioden 2020 – 2024**
- Ibestad Eiendom AS

3. KONTROLLOMRÅDER

Kontrollutvalgets ansvarsområder er beskrevet i kommunelovens (KML) kap. 23 og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon (FKR)

Deloitte er revisor for Ibestad kommune og Ibestad Havn KF. Sekretariatsarbeidet for kontrollutvalget utføres av K-Sekretariatet IKS.

Sekretariatet skal løpende legge frem for kontrollutvalget all viktig korrespondanse fra kommunestyret, revisjonen, administrasjonen, mv.

1. Påseeransvar og oppfølgingsansvar med utgangspunkt i revisjonens virksomhet (FKR § 3)

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at:

- kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor
- regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i FKR kapittel 2 og 3.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger (nummererte revisjonsbrev, etterlevelseskontroll) etter KML § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere dette til kommunestyret.

2. Forvaltningsutøvelse (Jf. KML § 23-2 og FKR §§ 2, 4 og 5)

Kontrollutvalget skal i løpet av året:

1. Utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.
2. Føre kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.
3. **Bestille forvaltningsrevisjonsprosjekter fra revisjonen**

Følgende prosjekter bestilles i 2024:

Oppfølging av politiske vedtak

3.1 Følge opp forvaltningsrevisjonsrapporter

Følgende prosjekter følges opp i 2024:

1. *Kvalitet i hjemmetjenester*
2. *Tilpasset opplæring og spesialundervisning*

Kontrollutvalgets oppfølging innebærer:

1. Behandling av rapporten i utvalget, oversendelse av saken med innstilling til kommunestyret.
2. Rapportering til kommunestyret om kommunedirektørens oppfølging av kommunestyrets vedtak

4. Bestille eierskapskontroller fra revisjonen

Følgende prosjekter bestilles i 2024:

Ingen

4.2 Følge opp rapporter fra eierskapskontroller

Følgende eierskapskontroller følges opp i 2024:

Ingen

Kontrollutvalgets oppfølging innebærer:

1. Følge opp og rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets eventuelle merknader til rapporter om eierskapskontroll er blitt fulgt opp, jf. FKR § 5.

2. Vurdere om kontrollutvalget skal være observatør på representantskapsmøter og generalforsamlinger i interkommunale selskaper og aksjeselskaper der kommunen eller fylkeskommuner eier alle aksjene. Innsynsretten gjelder også datterselskaper til slike selskaper.

5. **Følge opp øvrige saker ut fra kontrollutvalget mandat av eget tiltak, eller etter henvendelser**

III. FORSLAG TIL NY PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL

1. Kontrollutvalget skal innen utgangen av 2024 ha utarbeidet og oversendt til kommunestyret forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon.
2. Kontrollutvalget skal innen utgangen av 2024 ha utarbeidet og oversendt til kommunestyret forslag til ny plan for eierskapskontroll.

IV. ÅRSOPPGJØR/ÅRSMELDINGER

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret om årsregnskapet og årsberetningen. (FKR § 3)

Annet

Kontrollutvalget skal avgi årsrapport til kommunestyret om utvalgets egen virksomhet.

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 19/2023	Møtedato: 21.12.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

KOMMUNENS TILSYN MED HJEMMEUNDERVISNING

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektøren som besvarer spørsmål 1 til 4 som fremkommer av saksfremlegg i sak 58/23.

Saken gjelder: Oppfølging og tilsyn med barn med hjemmeundervisning

Vedlegg til saken:

1. Sak fra Aftenposten 13.1.2023 «Mangler kontroll over barn med hjemmeundervisning».
2. Rundskriv fra Udir 5.2013
3. Info fra Norsk hjemmeundervisningsforbund
(<http://www.nhuf.no/hva-er-privat-hjemmeundervisning.html>)

Saksutredning:

1. Innledning/bakgrunn

Saken i Aftenpostens artikkel 13.1.2023 (vedlegg 1) avdekker at det mangler et overordnet samlet tilsyn med ordningen med hjemmeundervisning. Kunnskapsministeren har påpekt kommunenes ansvar:

– Det er kommunenes ansvar å følge opp barn med hjemmeundervisning, sier kunnskapsminister Tonje Brenna

Ifølge opplysninger fra Utdanningsforbundet er det nasjonalt 247 elever som er underlagt ordningen med hjemmeundervisning. Det finnes ikke tall per fylke eller kommune.

Det er grunn for kontrollutvalget til å undersøke om det bor barn i Ibestad kommune som er underlagt ordningen med hjemmeskole og eventuelt hvilken oppfølging disse får.

2. Kommunenes tilsynsansvar

Opplæringsloven § 14–3 gir kommunene rett og plikt til å føre tilsyn med barn som har privat hjemmeundervisning.

Bestemmelsen sier ingenting om hvordan tilsynet skal gjennomføres eller hvor ofte. Men det skal gjennomføres på en slik måte at kommunen kan se til at barnet får tilsvarende undervisning som på offentlig grunnskole, jf. opplæringsloven § 2-13, jf. § 2–1.

I første omgang er det tale om ren informasjonsinnhenting, og følgende spørsmål er relevant:

1. *Hvor mange barn i Ibestad kommune er underlagt ordningen med hjemmeundervisning?*
2. *Har Ibestad kommune skriftlige retningslinjer om kontroll av slik ordning?*
3. *Rapporter fra eventuelle tidligere kontroller bes oversendt.*
4. *Har Ibestad kommune tidligere hatt elever i denne ordningen og hvilke erfaringer har man trukket fra det?*

Undervisning som foregår hjemme, men som kommunen har ansvaret for på grunn av sykdom eller lignende er ikke regnet som hjemmeundervisning i denne sammenheng.

3. Avklaring av fakta som grunnlag for å vurdere videre kontrollhandlinger

Dette er en sak som K-Sekretariatet vil fremme i mange av sine kommuner. Det foreligger ingen opplysninger per dato om at Ibestad kommune ikke ivaretar sitt ansvar her. Det er med andre ord en sak som har fått aktualitet etter medias søkelys. I tillegg er barn og unges oppvekstvilkår et viktig område hvor kommunene har et stort ansvar.

En grundigere gjennomgang kan sannsynligvis best gjennomføres i form av en forvaltningsrevisjon. Før dette alternativet vurderes i forbindelse med utarbeidelse av forslaget til ny plan for forvaltningsrevisjon kan og bør kontrollutvalget foreta en enkel kartlegging av de faktiske forhold i kommunen. Dette kan gjennom å innhente svar på de spørsmålene som presenteres i denne saksutredningen.

Harstad, 11.12.2023

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Mangler kontroll over barn med hjemmeundervisning. Ministeren vil ikke gripe inn.

Uholdbart, mener Høyre. Kunnskapsministeren møter sterk kritikk fra opposisjonen.

– Det er kommunenes ansvar å følge opp barn med hjemmeundervisning, sier kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap). *Foto: Olav Olsen / Aftenposten*

13.01.2023 13:00

Oppdatert 13.01.2023 15:54

Flere av landets ti største kommuner [mangler kontroll og oversikt](#) over barn med hjemmeundervisning.

Gjennom tilsyn skal kommunene se til at undervisningen tilsvare den som blir gitt på offentlig skole, men flere store kommuner kan ikke svare på hvor ofte barna har fått tilsyn de siste årene.

Statsforvalterne, som har ansvar for å undersøke om kommunene følger loven, [har bare undersøkt den private hjemmeundervisningen i Bergen kommune](#). Der fant de flere lovbrudd.

– Det er uakseptabelt, skriver Høyres Jan Tore Sanner i en e-post.

Han sitter i utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget og oppfordrer kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap) til å sørge for at kommuners kontroll med hjemmeundervisningen er god nok.

– Avsløringene viser at mange barn kanskje ikke får den opplæringen de har rett til. Derfor må kommunenes ansvar understrekes. Statsråden bør forsikre seg om at dette følges opp av statsforvalterne, sier han.

– Det er kommunenes ansvar

Det har kunnskapsministeren ingen planer om å gjøre.

– Det er forferdelige saker som har kommet frem. Det er en viktig påminnelse om ansvaret kommunene har. Det er kommunene som må følge med på at elever på hjemmeskole lærer det de skal, sier hun.

– *Er du trygg på at kommunene undersøker dette godt nok?*

– Sakene BT og Aftenposten har satt søkelyset på, viser at det undersøkes for lite og at tilsyn følges opp for dårlig. Kommunene må ha gode rutiner for dette.

På spørsmål om hva kunnskapsministeren tenker å gjøre med det, viser hun til arbeidet med en ny opplæringslov som skal være på plass innen skolestart neste år. Der vil reglene om hjemmeundervisning være et tema.

Fakta

Tilsyn med privat hjemmeundervisning

- Opplæringsloven § 14–3 gir kommunene rett og plikt til å føre tilsyn med barn som har privat hjemmeundervisning.
- Bestemmelsen sier ingenting om hvordan tilsynet skal gjennomføres eller hvor ofte. Men det skal gjennomføres på en slik måte at kommunen kan se til at barnet får tilsvarende undervisning som på offentlig grunnskole, jf. opplæringsloven § 2-13, jf. § 2-1.

Vis mer

I dag er det ingen krav til hvor ofte tilsyn med hjemmeundervisning skal gjennomføres. Det er heller ingen krav om at barna må være til stede under tilsynene. Det stilles ingen krav til foreldrenes kompetanse.

– De aller fleste lover i Norge kan i teorien bli mer detaljert. Men det er dem som utfører lovens bestemmelser, som må sørge for at oppfølgingen blir god nok, sier Brenna og fortsetter:

– Jeg mener det er vanskelig å gjøre gode tilsyn uten å møte barna. Kommunenes plikt til å føre tilsyn innebærer at det må føres tilsyn ofte nok til at kommunen er sikker på at barnet får oppfylt retten til opplæring, og at den er i tråd med loven.

Hun vil ikke å svare på om hun ønsker innstramminger i regelverket før den nye loven legges frem for Stortinget til våren. Det er ikke aktuelt å få på plass nasjonale retningslinjer for hvordan tilsyn skal gjennomføres, eller å be statsforvalterne om å undersøke kommunene.

– De som fører tilsyn og treffer ungene, eller eventuelt ikke får truffet dem, er nødt til å varsle videre hvis de ikke er trygge på at ungene lærer det de skal, eller ikke har det godt, sier Brenna.

Frp: – En ansvarsfraskrivelse

Fremskrittspartiets Himanshu Gulati sitter også i utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget.

– Jeg reagerer sterkt på at statsråden ikke ser noen grunn til å styrke tilsynsordningen og ikke vil foreta seg noe etter det som er kommet frem. Det er en ansvarsfraskrivelse, sier Gulati.

– Skolegang er en utrolig viktig del av alle barn og unges liv. Det er mulig å undervise barn som har behov for spesiell tilpasning hjemme, men skal de ha dette unntaket, er det viktig med en kvalitetskontroll. Det har BT og Aftenposten dessverre fått frem stygge eksempler på.

Himanshu Gulati representerer Frp på Stortinget og sitter i utdanning- og forskningskomiteen. *Foto: Olav Olsen*

Før jul skrev BT og Aftenposten om [«Mathias». Han ble funnet alvorlig underernært i en leilighet i Bergen](#) i fjor. Tenåringen hadde aldri gått på skolen, men fikk hjemmeundervisning av moren.

– Saken om «Mathias» burde være alvorlig nok til at kunnskapsministeren gjør en gjennomgang av regelverk og praksis for å finne ut om lignende tilfeller kan finne sted ellers i landet, sier Abid Raja i Venstre.

– Jeg er helt enig i at kommunene må gå gjennom sine rutiner og praksis, for å sikre at alle barn får den opplæringen og oppfølgingen de har krav på, svarer kunnskapsministeren.

Komitéleder: – Bør være krav til hvordan det føres tilsyn

Hege Nyholt i Rødt leder utdanningskomiteen på Stortinget.

– Selvfølgelig bør det være krav til hva og hvordan det skal føres tilsyn, sier hun.

Hege Nyholt (R) leder utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget. *Foto: Javad Parsa / NTB*

Komiteen arbeider for tiden med et utkast til den nye opplæringsloven.

– Vi ser på hjemmeskole som noe som bare bør skje unntaksvis. En søknadsbasert ordning vil være mer i tråd med det og gi bedre oversikt og mulighet til å føre oversikt og kontroll med barnas opplæring.

Forslaget til ny opplæringslov ble sendt ut på høring under Solberg-regjeringen. Da ble det foreslått å innføre en meldeplikt for foreldrene som vil gi hjemmeundervisning, og at kommunen skal føre tilsyn senest innen tre måneder etter at undervisningen starter.

– Dette må på plass. I tillegg har vi behov for mer kunnskap om skolefravær, skolevegring og bakgrunnen for at noen velger privat hjemmeundervisning, sier Sanner i Høyre.

Privat hjemmeundervisning Udir-5-2013

Dette rundskrivet omhandler privat hjemmeundervisning og det kommunale tilsynet med den private hjemmeundervisningen.

NB! Privatskolelova er endret til friskolelova.

RUNDSKRIV SIST ENDRET: 21.09.2020

Endret 21.09.2020: I fotnote 5 ble "Forskrift til opplæringsloven § 3-1 annet ledd" endret til " Forskrift til opplæringsloven § 3-1 tredje ledd" som følge av endringer i forskrift til opplæringsloven kapittel 3.

Innhold

1. Innledning

Del I Gjennomføring og opplæring

2. Kravet til «tilsvarende undervisning» og opplæringsloven § 2-13

Del I Gjennomføring og opplæring

3. Særlig om støttetiltak

Del I Gjennomføring og opplæring

4. Gratisprinsippet

Del I Gjennomføring og opplæring

5. Dokumentasjon og inntak til videregående opplæring

Del II Tilsyn mv.

6. Kommunalt tilsyn med privat hjemmeundervisning

Del II Tilsyn mv.

7. Ansvar og delegering av oppgaver

Del II Tilsyn mv.

8. Samarbeid med foreldrene

Del II Tilsyn mv.

9. Ingen forhåndsgodkjenning

Del II Tilsyn mv.

10. Saksbehandlingen

Del II Tilsyn mv.

11. Statsforvalterens tilsynsansvar

Del III Andre forhold

12. Privat hjemmeundervisning i ett eller flere fag

1. Innledning

Privat hjemmeundervisning innebærer at foreldrene selv underviser sine egne barn.

Privat hjemmeundervisning må derfor avgrenses mot skolevirksomhet¹ som omfatter

grunnskoleopplæring for andre enn egne barn. Privat hjemmeundervisning må også avgrenses mot offentlig opplæring i hjemmet, for eksempel ved sykdom.

Retten til privat hjemmeundervisning er forankret i menneskerettskonvensjoner² og er slått fast i opplæringsloven § 2-1 om «tilsvarende undervisning» og § 2-13 om «privat grunnskoleopplæring i heimen». Kravene til privat hjemmeundervisning etter § 2-13 springer ut av plikten til grunnskoleopplæring etter § 2-1. Plikten varer fra det kalenderåret barnet fyller 6 år og til barnet har fullført det tiende året.

Det geografiske virkeområdet for opplæringsloven er ikke lovfestet. Det følger derfor av allmenne rettsprinsipp at loven kun gjelder i riket. Dette innebærer at retten og plikten til grunnskoleopplæring ikke gjelder for barn i skolepliktig alder som bosetter seg i utlandet. Opplæringsloven § 2-13 kommer derfor ikke til anvendelse når barnet bor eller oppholder seg i utlandet.

¹Offentlige skoler, private grunnskoler godkjent etter opplæringsloven § 2-12 eller skoler godkjent etter privatskoleloven.

²Menneskerettsloven vedlegg 4 art. 13 nr. 3 og 4. I Norge er flere internasjonale konvensjoner innarbeidet i lovverket gjennom menneskerettsloven av 1999-05-21 nr. 30.

2. Kravet til «tilsvarende undervisning» og opplæringsloven § 2-13

Opplæringsloven § 2-1 om tilsvarende opplæring og § 2-13 må ses i sammenheng. Med det mener vi at den private hjemmeundervisningen skal tilsvare den som blir gitt i offentlig grunnskole. Begrepet «tilsvarende undervisning» bygger på prinsippet om opplæringsplikt, og ikke skoleplikt. Barn og unge skal gjennom opplæring i hjemmet få en mulighet til å tilegne seg tilsvarende kunnskaper som i den offentlige grunnskolen. Det innebærer et krav om at læreplanverket³ skal følges.

Paragraf 2-13 lyder;

§§ 1-1, 1-3, 2-3 og 2-4 i lova med forskrifter gjeld for innhaldet i privat grunnskoleopplæring i heimen så langt reglane ikkje kjem i strid med Noregs

Privat hjemmeundervisning er i utgangspunktet omfattet av de samme lovreglene og forskriftene om opplæringens formål og innhold, som opplæringen i offentlig grunnskole. Dette gjelder reglene om formålet med grunnskoleopplæringen i opplæringsloven § 1-1, tilpasset opplæring og tidlig innsats i § 1-3, reglene om innholdet i opplæringen i § 2-3 med forskrifter og reglene om faget religion, livssyn og etikk i § 2-4. Bestemmelsene som er ramset opp i § 2-13 om innholdet i opplæringen skal bare gjelde så langt de ikke er i strid med Norges internasjonale forpliktelser⁴. Konvensjonsbestemmelser som Norge har forpliktet seg til gjennom blant annet nasjonal lovgivning, er særlig knyttet til foreldrenes rett til å velge en opplæring for sine barn som er i overensstemmelse med deres etiske eller religiøse overbevisning. Men folkeretten gir også staten rett til å kreve en minstestandard på opplæringen, og at opplæringen skal oppfylle nærmere bestemte formål.

Det nærmere innholdet om fag, om mål for opplæringen, om omfanget av opplæringen i fagene og om gjennomføringen av opplæringen i grunnskoleopplæringen er fastsatt i forskrift med hjemmel i opplæringsloven § 2-3 tredje ledd (som § 2-13 viser til). Etter forskrift til opplæringsloven § 1-1 skal opplæringen i grunnskolen være i samsvar med læreplanverket, med den generelle delen av læreplanen, prinsipp for opplæringen, fag- og timefordelingen og læreplaner for de enkelte fagene.

Det er bare innholdet i den private hjemmeundervisningen som reguleres i § 2-13. Det betyr blant annet at hjemmeundervisning ikke er omfattet av forskrifter om individuell vurdering etter opplæringsloven § 2-3. Det skal med andre ord ikke gis underveisvurdering, sluttvurdering og eksamen i fagene etter forskrift til opplæringsloven kapittel 3⁵. Heller ingen av de andre bestemmelsene om grunnskoleopplæring i opplæringsloven gjelder for privat hjemmeundervisning. For eksempel er privat hjemmeundervisning unntatt fra kompetansekravene for undervisningspersonell etter opplæringsloven § 10-1. I kravet til tilsvarende opplæring vil det likevel ligge et krav om kvaliteten på opplæringen. Blant annet må foreldrene ha nødvendige forutsetninger for å drive opplæring, selv om de ikke trenger å ha formell lærerkompetanse. Det er opp til kommunen å avgjøre gjennom tilsyn om foreldrene er tilstrekkelig kvalifisert.

Det følger av opplæringsloven § 2-13 at barn som gis opplæring i hjemmet av foreldre, har

krav på tilpasset opplæring. Det betyr at foreldrene har en plikt til å tilpasse opplæringen til barnets evner og forutsetninger. Opplæringen skal med andre ord være egnet til å gi barnet likeverdig mulighet til å nå kompetansemålene i læreplanverket.

³ Forskrift til opplæringsloven § 1-1.

⁴ Spørsmålet om menneskerettskonvensjoner og folkerettslige teksters stilling i norsk rett er en del av et større spørsmål om folkerettens stilling i nasjonal rett, og vil ikke bli behandlet her.

⁵ Forskrift til opplæringsloven § 3-1 tredje ledd.

3. Særlig om støttetiltak

Foreldre som velger privat hjemmeundervisning må være klar over at barnet ikke lenger omfattes av den offentlige grunnskoleopplæringen, og fratras en del rettigheter etter opplæringsloven. Blant annet har barnet ikke rett til spesialundervisning, særskilt språkopplæring, tegnspråkopplæring mv. Dersom foreldrene mener at barnet ikke får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen i hjemmet, må foreldrene skrive barnet inn i den offentlige grunnskolen.

4. Gratisprinsippet

Foreldrene kan heller ikke kreve å få dekket utgifter til lærebøker og undervisningsmateriell. Det følger av opplæringsloven § 2-15 at «Elevane har rett til gratis offentlig grunnskoleopplæring.» Det er ikke vist til denne bestemmelsen i § 2-13. Det betyr at gratisprinsippet ikke gjelder her. Det er selvfølgelig ikke noe i veien for at kommunene på frivillig basis tilbyr seg å dekke utgifter i forbindelse med opplæringen.

5. Dokumentasjon og inntak til videregående opplæring

Det er viktig at foreldre, og ungdom som får privat hjemmeundervisning, blir gjort oppmerksomme på at de ikke har rett til ordinært vitnemål fra grunnskolen. Kommunen skal i stedet skrive ut en dokumentasjon om at grunnskolen er fullført. En attestasjon om man vil. Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har rett til tre års fulltid videregående opplæring, jf. opplæringsloven § 3-1. Ved inntak til videregående skole vil

ungdom som har hatt privat hjemmeundervisning bli tatt inn på individuelt grunnlag⁶. Det understrekes at det ikke er mulig for ungdom å ta eksamen i fag på 10. årstrinn som privatist for å få karakterer og vitnemål. Det er ikke noen privatistordning i grunnskolen for ungdom.

⁶ Forskrift til opplæringsloven § 6-24.

Del II Tilsyn mv.

6. Kommunalt tilsyn med privat hjemmeundervisning

Etter opplæringsloven § 14-3 har kommunen hjemmel til å føre tilsyn med privat hjemmeundervisning. Bestemmelsen innebærer at kommunen både har en rett og en plikt til å føre slikt tilsyn.

Bestemmelsen om tilsyn er generelt utformet og sier ikke noe om hvordan tilsynet skal utføres. Det er opp til den enkelte kommune å utarbeide rutiner for den nærmere gjennomføringen av tilsynet. Det eneste uttrykkelige virkemiddel bestemmelsen omhandler, er hjemmelen for å kreve fremmøte av elever til særskilte prøver. For øvrig må tilsynet gjennomføres på en slik måte at kommunen ser til at barnet får tilsvarende undervisning, jf. opplæringsloven § 2-13, jf. § 2-1.

Når det er tvil om hjemmeundervisningen er tilfredsstillende, kan kommunen som nevnt kalle barnet inn til særskilte prøver. Det sies uttrykkelige i bestemmelsen, og støttes i forarbeidene til loven at kommunen har en rett og plikt til å innkalle til særskilte prøver. Slike prøver må imidlertid være grunngitt med tilsynsansvaret til kommunen, og det behovet kommunen har for å kontrollere at den opplæringen barna får er i samsvar med læreplanverket. Det er også hensiktsmessig å se på barnets fremdrift i fagene, og eventuelt sammenligne det med andre elevers fremdrift. Det er opp til kommunen å vurdere hvilke prøver som er egnet til å bruke i tilsynsøyemed. Det vil måtte være en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle. Selv om barna har en plikt til å møte frem til særskilte prøver, betyr ikke

det at det skal gis vurdering etter forskrift til opplæringsloven kapittel 3, jf. ovenfor.

Paragraf 14-3 lyder;

Kommunen fører tilsyn med den pliktige opplæringa for barn og unge som ikkje går på skole, og kan òg kalle dei inn til særskilde prøver. Kommunen skal krevje at barnet eller den unge skal gå i skole dersom dei krava lova her med forskrifter stiller til heimeopplæringa, ikkje er oppfylte.

7. Ansvar og delegering av oppgaver

Det er kommunen som har ansvaret for å føre tilsyn med den private hjemmeundervisningen. Kommunen kan imidlertid delegerer oppgaver i forbindelse med tilsynet, men beholder fortsatt ansvaret for tilsynet. Ansvaret kan ikke delegeres. Når det er kommunen som har ansvaret for å føre tilsynet, må det også være kommunen som bestemmer hvordan tilsynet skal organiseres og hvem som skal stå for den praktiske gjennomføringen. Det betyr at det er kommunen som har avgjørelsesmyndighet når det gjelder valg av person som skal foreta tilsynet i praksis. Det er også lagt til grunn i forarbeidene til loven⁸, og er i tråd med Høyesteretts tolkning⁹ av den tidligere bestemmelsen i grunnskoleloven, om kommunenes tilsyn med privat hjemmeundervisning.

De som får delegert oppgaver i forbindelse med tilsynet, må ha kompetanse til å gjennomføre oppgavene i forhold til de hensyn man står overfor på dette området. I komiteens merknader¹⁰ er det understreket at kommunens tilsyn med den private hjemmeundervisningen må anerkjenne foreldrenes rett til å tilpasse opplæringen ut fra formålet med hjemmeundervisningen, i de tilfellene livsynssmessige eller pedagogiske

forhold ligger til grunn for ønsket om privat hjemmeundervisning. Komiteen mener dette kan ses på som en parallell til privatskolelovens bestemmelser om godkjenning av fagplaner som avviker fra læreplanen begrunnet i livssyn og alternativ pedagogikk. Skolen ved rektor har i mange kommuner den praktiske utøvelsen av tilsynsoppgavene.

⁸ Ot. prp. nr. 46 (1997-98) s. 140.

⁹ Rt. 1999 s. 1656.

¹⁰ Innst. O. nr. 70 (1997-98) fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om grunnskolen og videregående opplæring (opplæringsloven).

8. Samarbeid med foreldrene

Minst like viktig er det at tilsynet skjer i samarbeid med foreldrene. Det sies ikke uttrykkelig i bestemmelsen, men i forarbeidene til loven står det at tilsynet bør skje i samarbeid med foreldrene. Kommunen har ingen tvangsmyndighet knyttet til tilsynet, men om tilsynet skal kunne utføres på en tilfredsstillende måte må begge parter samarbeide. I merknadene til forslaget § 14-2 fremgår det;

Heimeopplæringa er ikkje lovleg dersom tilsyn ikkje er mogleg som følgje av manglande samarbeid frå foreldra. Også i slike tilfelle skal kommunen krevje at barnet skal gå i den offentlege skolen.

I den samme kjennelsen fra Høyesterett¹¹, tas nettopp dette til inntekt for flertallets syn om at foreldrene har en plikt til å samarbeide med kommunen på en slik måte at det blir mulig å gjennomføre tilsynet. Det er uomtvistet at foreldrene plikter å gi barna en opplæring som tilsvarende den offentlige grunnskoleopplæringen, men det er også et brudd på den pliktige opplæringen, hvis kommunen ikke gis anledning til å føre det tilsynet som loven forutsetter skal føres. Også i disse tilfellene skal kommunen kreve at barnet skal gå i den offentlige skolen. I motsatt fall, ville bestemmelsen om tilsyn være innholdsløs.

9. Ingen forhåndsgodkjenning

Opplæringsloven har ingen bestemmelser som pålegger foreldrene å søke kommunen om privat hjemmeundervisning på forhånd, dvs. før opplæringen starter. Privat hjemmeundervisning krever ikke forhåndsgodkjenning. Det vil uansett være i foreldrenes og barnets interesse at det faglige innholdet og tilsynet blir klarlagt i samarbeid med kommunen på et så tidlig tidspunkt som mulig, i og med at kommunen har ansvaret for tilsynet. En slik kontakt kan etableres ved å melde fra til kommunen om oppstart, slik at tilsynet kan planlegges.

De som fører tilsynet, må innenfor rammen av gjeldende rett, prøve å få til et godt samarbeid med foreldrene. Det vil kunne få uheldig konsekvenser for barnet hvis ikke tilsynet planlegges og etableres i startfasen. Skulle kommunen i ettertid komme til at den private hjemmeundervisningen ikke oppfyller betingelsene og dermed krever at undervisningen må opphøre, kan barnet komme uheldig ut med hensyn til å gå på et årstrinn med elever som har hatt en bedre progresjon i opplæringen. Mener foreldrene at den som fører tilsynet, utfører oppgaven på en lite egnet måte, har man som foreldre full rett til å ta dette opp med kommunen. Kommunen plikter da å undersøke saken, og eventuelt ta det skritt som er nødvendig for å rette på forholdet. Når kommunen fører tilsyn, er det utøvelse av offentlig myndighet. Det betyr at kommunen er bundet av reglene i forvaltningsloven.

10. Saksbehandlingen

Når den private hjemmeundervisningen ikke er lovlig, fordi kommunen som tilsynsmyndighet mener at opplæringen i hjemmet ikke er tilsvarende den grunnskoleopplæringen som blir gitt i offentlige skoler, skal kommunen fatte et enkeltvedtak¹² om dette. Kommunen skal kreve at barnet starter på skolen. Vedtaket er underlagt reglene i forvaltningslovens kapittel IV-VI, og kan påklages til statsforvalteren, jf. opplæringsloven § 15-2. Foreldrene skal gis anledning til å uttale seg før vedtak fattes. Hvis barnet er over 15 år, skal barnet selv også ha anledning til å uttale seg. Videre skal kommunen passe på at også yngre barn får gitt sitt syn i saken. Dersom barnet likevel ikke møter på skolen, kan foreldrene eller andre som har omsorg for barnet straffes med bøter etter opplæringsloven § 2-1 siste ledd. Dette henger sammen med at barn og unge har en

plikt til grunnskoleopplæring. Alternativt kan foreldrene søke om at barnet blir tatt inn på en godkjent privat grunnskole.

¹² Jf. forvaltningsloven § 2.

11. Statsforvalterens tilsynsansvar

I følge opplæringsloven § 14-1 er det statsforvalteren som fører tilsyn med at kommunene og fylkeskommunene oppfyller de pliktene de er pålagt i eller i medhold av opplæringsloven. (De såkalte kommunepliktene.) Det betyr at statsforvalteren fører tilsyn med at kommunene fører tilsyn med den private hjemmeundervisningen.

Del III Andre forhold

12. Privat hjemmeundervisning i ett eller flere fag

Etter direktoratets vurdering er kommunene, som ansvarlig instans for all grunnskoleopplæring, ikke forpliktet til å akseptere løsninger der opplæringsplikten dels blir oppfylt i den offentlige grunnskolen og dels blir oppfylt ved privat hjemmeundervisning. Hvis dette er et ønske fra foreldrene, må man i slike tilfeller som et utgangspunkt søke kommunen om en slik løsning.

Norsk hjemmeundervisningsforbund

www.nhuf.no

Hva er privat hjemmeundervisning?

I Norge er det opplæringsplikt, ikke skoleplikt. Det er foreldrenes ansvar å påse at barna får den grunnskoleopplæringen de har rett på. Dette kan foreldrene gjøre gjennom å ha barna i den offentlige skolen, i en privatskole eller gjennom privat hjemmeundervisning. Privat hjemmeundervisning betyr at foreldrene selv står for den praktiske opplæringen av egne barn.

Oppstart

Privat hjemmeundervisning er ikke søknadspliktig. Oppstart meldes skriftlig til kommunen.

Gjennomføring

Den private hjemmeundervisningen skal være tilsvarende den offentlige grunnskoleopplæringen og følge de samme læreplanene. Kravet om tilpasset opplæring gjelder også for privat hjemmeundervisning.

Tilsyn

Kommunen plikter å føre tilsyn med den private hjemmeundervisningen. Tilsynet skal være et samarbeid mellom hjemmet og kommunen. Tilsynet skal se på faglig framgang og vurdere om den private hjemmeundervisningen er tilfredstillende.

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (Opplæringslova)

§ 2-1 Privat hjemmeundervisning er regnet som "anna, tilsvarende opplæring".

§ 2-13 beskriver hvilke §§ som gjelder for privat hjemmeundervisning:

§§ 1-2, 1-3, 2-3 og 2-4.

§ 14-3 slår fast kommunens tilsynsansvar.

Forskrift til opplæringslova §3-1 slår fast at privat hjemmeunderviste elever ikke har rett til karakterer.

Les mer i UDIRs rundskriv *Privat hjemmeundervisning Udir-5-2013*

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 20/2023	Møtedato: 21.12.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

**OVERORDNET PROSJEKTSKISSE FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT
«TILPASSET OPPLÆRING OG SPESIALUNDERVISNING»**

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til overordnet projektskisse av 8.12.2023 fra KomRev NORD:

Vedlegg:

Overordnet projektskisse av 8.12.2023

Saksutredning:

KomRev NORD foreslår i overordnet projektskisse å endre problemstillingen, som er formulert slik:

«1. Tilbyr Ibestad kommune tilpasset opplæring i tråd med regelverk og anbefalinger på området, herunder: Innfrir kommunen sentrale krav til vurdering av grunnskoletilbudet?»

Revisors forslag til problemstilling 1 er:

«1. Har Ibestad kommune systemer for å gi intensiv opplæring på 1.-4. trinn, i tråd med krav i regelverket?»

Forslaget er begrunnet med bestemmelsen om intensiv opplæring som ble tatt inn i opplæringslovens § 1-4 og privatskolelovens § 3-4 b. Revisors forslag innebærer å foreta en spissing av prosjektet slik at det rettes mot elever med særlige behov. Den alminnelige retten til tilpasset opplæring gjelder alle elever, også de som ikke har læringsproblemer..

Sekretariatet vurderer at forslaget ivaretar formålet med prosjektet og at det bør gjøre den endelige rapporten mer anvendelig som redskap for forbedring.

Harstad, 12.12.2023

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Prosjekttittel: Tilpasset opplæring og spesialundervisning

Kommune: Ibestad

Bakgrunn:

Kontrollutvalget bestilte i sak 9/23 forvaltningsrevisjon omhandlende tilpasset opplæring og spesialundervisning. Forvaltningsrevisjonen med slikt tema er prioritert som prosjekt nummer to i gjeldende plan for forvaltningsrevisjon i Ibestad kommune for perioden 2020-2024.

Kommunestyrets vedtak i sak om plan for forvaltningsrevisjon er i samsvar med kontrollutvalgets innstilling. Kontrollutvalgets innstilling bygger ikke på enkelthendelser eller oppmerksomhet omkring forhold ved noen av kommunens skoler, men på det faktum at slik forvaltningsrevisjon ikke har vært gjennomført i Ibestad.

Prosjektleder: Marianne Frostad Nilsen

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor: Margrete Mjølhus Kleiven

Formål:

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke om grunnskoleelevene i Ibestad kommune mottar et opplæringstilbud som er tilpasset den enkelte elev, og som for øvrig er i henhold til opplæringsloven, samt bidra til å sikre at kommunen sørger for korrekt saksbehandling i saker om spesialundervisning, og påser at elever med behov for spesialundervisning faktisk mottar det tilbudet de skal ha. Tilpasset opplæring på et tidlig stadium i grunnskolen til elever som ikke har enkeltvedtak kan bidra til at ressursbruken knyttet til spesialundervisning på sikt blir lavere.

Problemstilling (arbeidstittel):

Kontrollutvalget i Ibestad kommune vedtok i møte 3. oktober 2023 i sak 9/23, bestilling av forvaltningsrevisjon rettet mot tilpasset opplæring og spesialundervisning.

I sitt saksfremlegg til kontrollutvalget foreslo K-sekretariatet følgende problemstillinger:

1. «Tilbyr Ibestad kommune tilpasset opplæring i tråd med regelverk og anbefalinger på området, herunder: Innfrir kommunen sentrale krav til vurdering av grunnskoletilbudet?»
2. «Kan Ibestad kommune dokumentere korrekt saksbehandling i saker om spesialundervisning?»

Revisor har gjennomført flere forvaltningsrevisjoner med dette temaet i andre kommuner tidligere. Ut fra tidligere erfaringer med dette temaet, foreslår vi å omformulere problemstilling 1. Ut fra bestillingsskjemaet for øvrig og kontrollutvalgets drøftinger, oppfatter vi at det er tilpasset opplæring på et tidlig stadium i grunnskolen det er ønskelig at revisor undersøker. Dette ut fra tanken om at tidlig innsats overfor enkeltelever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving og regning, på sikt kan bidra til at ressursbruken knyttet til spesialundervisning

blir lavere. I opplæringsloven er det en egen bestemmelse om tidlig innsats på 1. til 4. trinn, lovens § 1-4. Det er undersøkelser av hvorvidt kommune overholder denne bestemmelsen som foreslås å undersøke under problemstilling 1.

Ut fra dette foreslår vi følgende problemstilling for denne forvaltningsrevisjonen:

1. «Har Ibestad kommune systemer for å gi intensiv opplæring på 1.-4. trinn, i tråd med krav i regelverket?»
2. «Kan Ibestad kommune dokumentere korrekt saksbehandling i saker om spesialundervisning?»

Revisors forslag til avgrensning av forvaltningsrevisjonen

Ibestad kommunes grunnskoletilbud er organisert i en offentlig og en privat grunnskole. Ibestad skole er den offentlige skolen og hadde fra høsten 2023, 69 elever fra 1. til 10. trinn. Den private grunnskolen er Andørja Montessoriskole, og hadde fra høsten 2023, 29 elever fra 1. til 10. trinn. Ibestad kommune har ansvar for alle elever i kommunen med rett til spesialundervisning, uavhengig av om eleven går i den offentlige eller private grunnskolen. Kommunen har ansvar for sakkyndig utredning og vedtak om spesialundervisning. Den private skolen har på lik linje med den offentlige grunnskolen ansvar for å gjennomføre spesialundervisning i samsvar med enkeltvedtaket. Kommunen kan delegere vedtaksmyndighet til den privatskolen, på lik linje som den kan delegere vedtaksmyndighet til den offentlige skolen.

Det følger av opplæringsloven at det for elever som har vedtak om spesialundervisning skal utarbeides en individuell opplæringsplan. Det skal også utarbeides en skriftlig oversikt over opplæringen eleven har fått og en vurdering av utviklingen til eleven en gang i året. Dette kalles gjerne en årsrapport. Utarbeidelse av individuell opplæringsplan og årsrapport er en del av saksbehandlingen i saker om spesialundervisning, jf. problemstilling 2, og vil inngå i våre undersøkelser.

Andørja Montessoriskole er en privat virksomhet. Det er styret ved skolen som er ansvarlig for at skolen drives i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Styret ved skolen har mye av det samme ansvaret som kommunen har for den kommunale skolen. Forvaltningsrevisjonen vil kun omhandle den kommunale skole.

Arbeidsbeskrivelse:

Etter kontrollutvalgets behandling av overordnet prosjektskisse, sender vi brev om oppstart av forvaltningsrevisjonen til Ibestad kommune v/ kommunedirektør. Vi ber om få oppnevnt en kontaktperson i administrasjonen som vi kan forholde oss til i gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen. Vi avtaler et oppstartsmøte med kontaktperson, hvor vi redegjør nærmere for innholdet i forvaltningsrevisjonen og starter innhenting av relevant informasjon.

Parallelt med informasjonsinnhenting skriver vi rapporten. Når vi har samlet inn det datamaterialet vi anser som relevant og har beskrevet dette i rapporten, sender vi et utkast til gjennomgang av våre beskrivelser til kontaktperson. Dette for å få bekreftet at datagrunnlaget er tilstrekkelig og riktig – eventuelt få korrigeret feil og innhentet supplerende opplysninger. Deretter innarbeider vi våre vurderinger av revisjonskriteriene, konkluderer på problemstillingene og sender rapporten til uttalelse til kommunedirektøren. En eventuell uttalelse vil inntas i rapporten som oversendes kontrollutvalget for behandling. I rapporten som oversendes kontrollutvalget vil også eventuelle anbefalinger til Ibestad kommune inngå.

Revisjonskriterier (foreløpige):

Revisjonskriterier er krav, normer og/ eller standarder som praksisen på det reviderte området skal vurderes i forhold til.

For problemstillingene i denne forvaltningsrevisjonen utleder vi revisjonskriterier fra følgende kilder:

- Lov – 1998-07-17-61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)
- Lov – 1814-05-17 om Kongeriket Noregs grunnlov (Grunnloven)
- Lov – 1999-05-21-30 Menneskerettsloven – mrl. (FNs konvensjon om barnets rettigheter av 20. november 1989)
- Lov – 2018-06-22-83 Om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov – 1967 – 02-10 Lov om behandlingsmåte i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- FOR-2006-06-23-724 Forskrift til opplæringslova
- Evt. planer, retningslinjer og rutiner i Ibestad kommune, vil kunne være aktuelle kilder.
- Veilederen spesialundervisning fra Utdanningsdirektoratet
- Veilederen kartleggingsprøver fra Utdanningsdirektoratet
- Veileder for intensiv opplæring for elver fra 1. til 4. trinn, Utdanningsdirektoratet

Revisjonskriterier konkretiseres og bearbeides og kan derfor bli endret etter hvert som revisor framskaffer informasjon i prosjektet.

Metode:

Relevante metoder er intervju og dokumentanalyse, herunder gjennomgang av elevmapper, kommunens egne planer, retningslinjer og rutiner.

Prosjektstart:

Etter kontrollutvalgets behandling av overordnet prosjektskisse

Forventet ressursbruk:	Forventet ferdigstillelse¹:
250 timer	Høst 2024

Kritiske faktorer:

Kritiske faktorer vil være knyttet til innsamling av data, dvs. samarbeidet med kommuneadministrasjonen i framskaffing av skriftlig dokumentasjon og muntlig informasjon.

Dato: 7.12.2023

Sign: *Marianne Frostad Nilsen*
forvaltningsrevisor

¹ Under forutsetning av at prosjektets aktiviteter kan gjennomføres som planlagt, jf. kritiske faktorer

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 21/2023	Møtedato: 21.12.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

UNDERSØKELSE RUNDT RAMMEAVTALER

Innstilling til vedtak:

1. Kontrollutvalget tar kommunedirektørens svar på kontrollutvalgets vedtak i sak 10/22 ved brev av 14.9.2022 til orientering.
2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren redegjøre for hvilke vurderinger som er gjort med hensyn til de forskriftsbestemte begrensningene i løpetid for rammeavtaler når det gjelder avtalen med Uninett. Frist settes til 20.1.2024.

Vedlegg:

brev av 14.9.2022 fra Ibestad kommune v/kommunedirektøren

Saksutredning:

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i sak 10/22:

1. *Kommunedirektøren bes gi en skriftlig redegjørelse på spørsmål 1 til 5 som beskrevet i saksfremlegget til sak 10/22*
2. *Svar oversendes K-Sekretariatet innen 15. september 2022.*

Rammeavtale defineres i forskrift om offentlige anskaffelser § 4-1 i:

«rammeavtale: avtale som en eller flere oppdragsgivere inngår med en eller flere leverandører, og som har til formål å fastsette kontraktsvilkårene for de kontrakter som oppdragsgiveren skal inngå i løpet av en bestemt periode, særlig om pris og mengde.»

De spørsmål kommunedirektøren er breidt om å besvare i vedtakets pkt. 1 er følgende:

1. Ibestad kommune bes oversende en oversikt over løpende rammeavtaler som viser inngåelsesdato, utløpsdato, gjennomførte avrop og gjenstående saldo for avtalene.
2. Har Ibestad kommune skriftliggjorte retningslinjer som er egnet til å oppfylle anskaffelsesregelverkets krav til verdi- eller mengdeangivelser i kunngjøringen av rammeavtaler. Det vises til EU domstolens avgjørelse av 17. juni 2021, i sak C-23/20.

3. Har Ibestad kommune rutiner/ retningslinjer som er egnet til å klargjøre og fordele ansvar og arbeidsoppgaver – før og etter kontraktsinngåelse?
4. Gjennomføres forlengelse og endringer i løpende rammeavtaler i samsvar med anskaffelsesregelverket, herunder grunnprinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.
5. Kommunedirektøren bes opplyse om Ibestad kommune er felt i KOFA eller i domstoler for brudd på regelverket om rammeavtaler eller om det foreligger uavklarte klagesaker i anskaffelsessaker.

Kommunedirektøren har besvart vedtaket ved brev av 14.9.2022.

Kontrollutvalgets undersøkelse er primært rettet mot etterlevelse av de begrensningene i varighet og anskaffelsesverdi som følger av forskrift om offentlige anskaffelser og den enkelte avtale. Det er generelt en kjent problemstilling at offentlige virksomheter fortsetter å foreta avrop ei henhold til rammeavtaler etter at avtalen er utløpt eller verditaket for avtalen er nått. I slike tilfeller foreligger ulovlig direkte anskaffelser. Sekretariatet presiserer at det ikke foreligger noen opplysninger som tilsier at Ibestad kommune har begått slike feil. Undersøkelsen gjennomføres i en rekke av K-Sekretariatets eierkommuner.

Fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) nettsider hitsettes følgende informasjon om rammeavtaler: <https://anskaffelser.no/avtaler-og-regelverk/rammeavtaler>

«Lengda på rammeavtalen

Ein rammeavtale kan som hovudregel ikkje vare meir enn 4 år. Det kan vere grunnar for å ha en lengre rammeavtale til dømes der leverandøren har store investeringar som det er behov for å avskrive for at avtalen skal vere lønnsom. Dette bør begrunnast særkild.

Taket er nådd - Skildring av omfang i konkurransegrunnlaget

Kor omfattande ein rammeavtale vil vere, vil som regel vere forbunde med noko uvisse i det rammeavtalen blir inngått. Etter ei utgreiing fra EU-domstolen i mai 2021, er det ikkje tilstrekkeleg å oppgi et anslag av kva du trur.

Du plikter å oppgi i kunngjeringa ei samla anslått mengde og/eller verdi, og dertil den maksimale mengda og/eller en maksimal verdi. Regelen er grunnjett i likebehandlings- og gjennomsiktighetsprinsippet og med anna at leverandørane skal ha kunnskap kva den maksimale forpliktinga utgjer. Det er med andre ord ikkje lenger lovleg å angi eit anslag av kva du trur, men oppdragsgiver må og fastsette et makstak som dei ikkje skal gå utover. Dette taket omfattar og alle oppdragsgjevere som har adgang til å tiltre rammeavtale på eit senare tidspunkt."

Fireårsgrensen for varighet er fastsatt i forskriften §§ 11-1, 4. ledd og 26-1, 4. ledd. I henhold til KOFA-avgjørelse gjelder denne grensen også for avtaler inngått før gjeldende regelverk trådte i kraft.

Beløpsgrensen skal være konkret og absolutt og fremkomme i utlysningen av anskaffelseskonkurransen.

Kommunedirektøren har besvart kontrollutvalgets henvendelse rettidig. Gjenstående saldo fremkommer ikke av oversikten. Saken er blitt gammel på grunn av forhold som ikke ligger på kommunens side. Sekretariatet ser ikke noen grunn til å gå nærmere inn på tall som er mer enn ett år gamle. Sekretariatet noterer at kommunedirektøren har dokumentert oversikt over rammeavtaler og kontroll på saldo.

Det fremkommer imidlertid av kommunedirektørens svar at avtalen med Uninett ikke synes å være tidsbegrenset. Sekretariatet finner det på sin plass å be kommunedirektøren forklare hvilke vurderinger som er gjort med hensyn til begrensningene i løpetid når det gjelder denne avtalen.

Innstilling til vedtak er utformet i samsvar med dette.

Harstad, 12.12.2023

Tage Karlsen
seniorrådgiver

K-Sekretariatet IKS v/Tage Karlsen

Saksnr: 19/00390-50 Arkivkode: 033 Avd/Saksbehandler: /HD Deres ref: Dato: 14.09.2022

Svar på spørsmål knyttet til rammeavtaler i henhold til kontrollutvalgets vedtak i sak 10/22

Nedenfor følger svar i henhold til spørsmål knyttet til rammeavtaler i henhold til deres vedtak i sak 10/22:

- 1. Ibestad kommune bes oversende en oversikt over løpende rammeavtaler som viser inngåelsesdato, utløpsdato, gjennomførte avrop og gjenstående saldo for avtalene.*

Svar:

Rammeavtale HR Prosjekt AS – Rådgivende ingeniør Ibestad kommune

Avtaleperiode: 16.03.2020 – 15.03.2023 – Opsjon 1 år

Rammeavtalens varighet er 3 år med opsjon på ytterligere ett år. Årlig omfang er estimert til ca. 455 timer, ca. 1.820 timer over kontraktperioden inklusiv opsjonsåret. Årlig volum vil kunne variere på bakgrunn av endringer i behov, bevilgninger, prioriteringer, organisering og andre rammevilkår. Vi gjør oppmerksom på at oppdragsgiver ikke forplikter seg til et bestemt volum eller beløp, men til å dekke sitt faktiske behov.

Beløp belastet avtalen i avtaleperioden fram til d.d. (13.09.2022) er: 3 209 364,- kr.

Perpetuum Miljø AS – Slamtømming

Avtaleperiode: 16.03.2020 – 15.03.2023

Leveransen gjelder tømming, transport og deponering/behandling av slam fra private husholdninger,

kommunale anlegg og tette tanker i Ibestad kommune.

Oversikt over kommunens tømmefrekvens og forslag til roder fremkommer i eget vedlegg (i avtalen).

Antall anlegg og størrelse er basert på kommunenes oversikt av 01.10.2019.

Ibestad kommune har totalt

- 850 private avløpsanlegg.
- 30 kommunale avløpsanlegg
- 1 kommunal kum på 7 kubikk

Beløp belastet avtalen i avtaleperioden fram til d.d. (13.09.2022) er: 1 406 861,- kr.

Rammeavtale Apotek 1 Gruppen AS – Reseptfrie legemidler og andre handelsvarer

Avtaleperiode 01.09.2021 – 31.12.2024

Omfanget av rammeavtalen er ment å dekke kommunens behov i avtaleperioden for kjøp av legemidler, multidoser og farmasøytisk tilsyn inndelt i følgende produktområder/delleveranser:

1. Reseptbelagte legemidler
2. Reseptfrie legemidler og andre handelsvarer

De forespurte varene skal leveres til kommunale virksomheter i de 8 deltakerkommunene (innkjøps sirkelen). Vi gjør oppmerksom på at oppdragsgiver ikke forplikter seg til noe bestemt volum. Det understrekes videre at oppgitte forbrukstall kun er estimater fra statistikk og opplysninger basert på leveranse fra tidligere år. Endringer i budsjett, rutiner og virksomhet vil kunne påvirke totalvolumene.

Beløp belastet avtalen i avtaleperioden fram til d.d. (13.09.2022) er: 224 455,- kr.

Rammeavtale TTCOM AS (Mobit Harstad) – Mobiltelefoner og mobiltelefontilbehør

Avtaleperiode: 07.10.2021 – 06.10.2023 – Opsjon 1+1 år

Rammeavtalen er inngått i samarbeid med Harstad kommune, der Harstad kommune sitter på dokumentasjonen. Harstad kommune kjøper inn utstyr etter behov innmeldt av Ibestad kommune.

Beløp belastet avtalen i avtaleperioden fram til d.d. (13.09.2022) er: 264 065,- kr.

Rammeavtale Sea Eco AS – Vannanalyser Ytre Andørja vannverk

Avtaleperiode: 09.08.2021 – 31.12.2024

Oppdragsomfanget er analyser av vannkvalitet (kontroll av drikkevann), mikrobiologiske analyser, kjemiske analyser og utarbeidelse av analyserapport. De forskjellige analysene foretas et fast antall ganger pr. år med oppgitt pris pr prøve.

Beløp belastet avtalen i avtaleperioden fram til d.d. (13.09.2022) er: 28 070,- kr.

Uninett - Rammeavtale

Avtaleperiode: Rammeavtalen varer fra den er undertegnet av begge parter og til den sies opp skriftlig av en av partene med seks måneders varsel.

Avtalen regulerer og beskriver alle leveranser fra Uninett til virksomheten.

Tjenesteoversikten inneholder en oversikt over tjenesteabonnementene. Denne viser hvilke tjenester virksomheten abonnerer på. Virksomheten kontrollerer og bekrefter at denne er iht. avtale med bemyndiget signatur. Ved endringer i tjenesteabonnement oppdateres tjenesteoversikten av Uninett og sendes til virksomheten for kontroll og ny signatur. Dette tjenesteabonnementet omhandler databehandleravtale for Feide (Feide – Innlogging). Avtalen gjelder så lenge databehandler forvalter personopplysninger på vegne av behandlingsansvarlig. Bestemmelsene om varighet og oppsigelse beskrevet i rammeavtalen inngått mellom partene gjelder for tjenesten og følgerig for denne avtalen.

Beløp belastet avtalen i avtaleperioden fram til d.d. (13.09.2022) er: 33 372,- kr.

2. Har Ibestad kommune skriftliggjorte retningslinjer som er egnet til å oppfylle anskaffelsesregelverkets krav til verdi- eller mengdeangivelser i forbindelse med kunngjøringen av rammeavtaler?

Det vises til EU domstolens avgjørelse av 17. juni 2021, i sak C-23/20.

Svar:

Ibestad kommune har ikke skriftliggjorte retningslinjer som er egnet til å oppfylle anskaffelsesregelverkets krav til verdi- eller mengdeangivelser i forbindelse med kunngjøringen av rammeavtaler. Intensjonen er at disse skal utarbeides innen rimelig tid.

3. Har Ibestad kommune rutiner/ retningslinjer som er egnet til å klargjøre og fordele ansvar og arbeidsoppgaver – før og etter kontraktsinngåelse?

Svar:

Ibestad kommune har foreløpig ingen skriftliggjorte rutiner på dette, men følger etablert praksis.

4. Gjennomføres forlengelse og endringer i løpende rammeavtaler i samsvar med anskaffelsesregelverket, herunder grunnprinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.

Svar:

Ja, Ibestad kommune forholder seg til «Lov om offentlige anskaffelser» i forhold til forlengelse og endringer, herunder grunnprinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.

5. Kommunedirektøren bes opplyse om Ibestad kommune er felt i KOFA eller i domstoler for brudd på regelverket om rammeavtaler eller om det foreligger uavklarte klagesaker i anskaffelsessaker.

Svar:

Ibestad kommune har aldri vært felt i KOFA, og det foreligger heller ingen uavklarte klagesaker i anskaffelsessaker.

Med vennlig hilsen
Ibestad kommune

Hildegunn Thode Dalsnes
Kommunedirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi til: Dag Indresand

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 22/2023	Behandlings- dato: 21.12.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	---	---------------------------------------

INVITASJON TIL Å TEGNE MEDLEMSKAP I FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

Innstilling:

(saken fremmet uten innstilling til vedtak)

Saken gjelder:

Om kontrollutvalget skal tegne medlemskap i Forum for Kontroll og Tilsyn.

Vedlegg til saken:

Brev av 1.11.2023 fra Forum for Kontroll og Tilsyn

Saksutredning:

Forum for Kontroll og Tilsyn har i e-post av 1.11.2023 sendt brev til kommuner og fylkeskommuner med «Invitasjon til medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn (FKT)», jf. vedlegg.

På FKTs hjemmeside fremkommer medlemskontingent for 2024 slik:

Kategori	Beløp i kr.
<i>Kommune 0 – 5 000 innbyggere</i>	<i>4 000</i>
<i>Kommuner 5 001 – 10 000 innbyggere</i>	<i>8 300</i>
<i>Kommuner 10 001 – 20 000 innbyggere</i>	<i>10 700</i>
<i>Kommuner 20 001 – 50 000 innbyggere</i>	<i>14 300</i>
<i>Kommuner 50 001 – 75 000 innbyggere</i>	<i>18 000</i>
<i>Kommuner over 75 000 innbyggere</i>	<i>20 000</i>
<i>Fylkeskommuner under 300 000 innbyggere</i>	<i>22 000</i>
<i>Fylkeskommuner over 300 000 innbyggere</i>	<i>24 000</i>

Kontrollutvalget bør ta stilling til om det ønsker å være medlem av Forum for Kontroll og Tilsyn. For så vidt gjelder FKTs virksomhet vises til vedlagte brev.

I budsjettforslaget til rammen for kontroll og tilsyn (for 2024) er det ikke satt av egen post for utgifter til medlemskap i Forum for Kontroll og Tilsyn. Følgende poster er avsatt til kurs, opplæring og møteutgifter:

Kurs, konferanser, opplæring mv.	20000
Møteutgifter	3000

Innenfor denne rammen vil nok kontrollutvalget kunne foreta egne prioriteringer så lenge de ivaretar kontrollutvalgets formål. For Ibestad kommune vil et eventuelt medlemskap beløpe seg til kr. 4000 i 2024.

Saken fremmes uten innstilling til vedtak.

Harstad, 12.12.2023

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Kommuner og fylkeskommuner

Attn.: leder av kontrollutvalget

1. november 2023

Invitasjon til medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn (FKT)

Vel overstått konstituering og valg av nytt kontrollutvalg.

Stortinget har gitt kommunestyret det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Som kommunestyrets utøvende organ, har kontrollutvalget en sentral rolle ved å legge føringer på hvor kontrollen kan settes inn. Det kan være undersøkelser av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og om vedtak iverksettes, for å nevne noe.

For at kontrollutvalget skal være i stand til å fylle funksjonen sin, må medlemmene ha tilstrekkelig kunnskap om kontrollutvalgets rolle og oppgaver.

FKT KAN TILBY

- En organisasjon som har som primæroppgave å styrke kontrollutvalgets uavhengige rolle som bestiller av revisjonsoppdrag på kommunestyrets vegne.
- En uavhengig og synlig organisasjon som kanaliser medlemmenes interesser til sentrale myndigheter. Dette gjør vi ved å bidra med kompetanse og påvirkning.

- Kompetansepåfyll gjennom fagkonferanse i forbindelse med årsmøtet. Vi tilbyr et eget tilbud til kontrollutvalgsledere gjennom «Kontrollutvalgslederskolen» og vi setter opp webinarer på ulike tema når det er aktuelt. For kontrollutvalgssekretariatene har vi en årlig samling.

På alle våre arrangement gir vi medlemsrabatter.

[Våre konferanser og fagsamlinger i 2024.](#)

- Veiledere som er rettet særskilt til kontrollutvalget: «Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget», «Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning» og «Kontrollutvalgets påseansvar overfor revisor». Vi utvikler nye veiledere løpende og medlemmene får bidra ved å delta i arbeidsgrupper og inviteres til å gi hørings svar.

[Våre veiledere.](#)

KONTROLLUTVALGET MÅ LØFTES FRAM

Det viktig at kontrollutvalgene gis muligheten til å være direkte representert i en organisasjon som har som mål å ivareta utvalgets rolle og funksjon i det kommunale egenkontrollsystemet. [Styret i FKT](#) er derfor sammensatt med lik fordeling av folkevalgte representanter og ansatte i sekretariat.

FKT har i dag 195 kommuner og 7 fylkeskommuner som medlemmer. I tillegg er det 22 kontrollutvalgssekretariat som er medlemmer. Disse dekker mer enn 250 kommuner/fylkeskommuner. Det eksisterer pr. i dag ingen andre organisasjoner som organiserer kommunale kontrollutvalg.

[Våre medlemmer](#)

Vi har registrert at deres kommune ikke er medlem og håper dere vil bli med på laget. Vi henvender oss til kontrollutvalget fordi vårt medlemstilbud først og fremst en hjelp og støtte for dere.

Med alt vi gjør ønsker FKT å oppnå en bedre kommunal egenkontroll som kan gi økt tillit til kommunen. Med et medlemskap i FKT står kommunen sterkere i arbeidet med å få til en godt fungerende egenkontroll.

INNMELDING

Innmelding skjer på bakgrunn av et vedtak i kontrollutvalget. Kontrollutvalgsleder kan be sekretariatet forberede en sak om medlemskap.

Innmelding i FKT kan gjøres ved å sende e-post til fkt@fkt.no eller via hjemmesiden: www.fkt.no/bli-medlem. Her finnes også en oversikt over våre kontingentsatser.

Kopi:

- Ordfører
- Politisk sekretariat

Med vennlig hilsen

Anne-Karin Femanger Pettersen

Forum for kontroll og tilsyn